

Vademecum

Vocale afdeling

Academiejaar
2022-2023

**Koninklijk Conservatorium
Antwerpen**

Inhoud

1	Examens	3
1.1	Zang 1	3
1.2	Zang 2	4
1.3	Zang 3	4
1.4	Zang 4 (M1) en Educatieve master Zang M1	4
1.5	Zang 5 (M2) en Educatieve master Zang M2	4
1.6	Masterproef Zang (M2) en Masterproef Educatieve Master Zang (M2)	5
1.7	Creatief Eindproject (9 studiepunten, M2)	5
1.8	Masterproef Creatief Eindproject (24 studiepunten, M2)	6
1.9	PG Concertzang	6
1.10	Opgave van het examenprogramma	6
2	Taalcoaching 1, 2, 3, 4, 5	6
3	Repertoriumklassen	7
3.1	Presentatie & scenische improvisatie (Ba 1)	7
3.2	Geschiedenis van de Vocale Muziek	8
3.3	Liedstudio: Lied 1 en lied 2 (Ma 1 en Ma)	8
3.4	Spel en Scenische improvisatie 1 en 2 (Ba 2 en Ba 3) Opera 1 en 2 (Ma 1 en Ma 2)	9
3.5	Oratorium 1 en 2	9
3.6	Barokklas	10
3.7	Coaching repertoire 1, 2, 3	11
3.8	Pianisten per studio	11
4	Koorwerking	11
5	Vocaal ensemble en vocale projecten	13
5.1	Vocaal ensemble	13
5.2	Musiceerpraktijk M2	13
5.3	Vocale projecten	13
5.4	Vocologie laboratorium	13
6	Masterclasses/Workshops/lecture recitals	14
6.1	Masterclass Danai Bletsa	14
6.2	Masterclass Lied Joseph Middleton	14
6.3	Concert met Frank Agsteribbe	14
6.4	Concert met het symfonisch orkest	15

7	Piano voor Zangers	15
8	Muziekschriftuur-Analyse	15
9	Muziek en literatuur	17
10	Hedendaagse Zangpraktijk	17
11	De vocale afdeling	18

1 Examens

ZANG B1, B2, B3, M1, M2, PG

Evaluatievormen:

- Interne evaluaties van het jaarprogramma gebeuren op klasconcerten en groepslessen door docent(en) en medestudenten.

- **evaluatiemoment januari** (voor alle zangstudenten Zang 1 tot en met 4): 25 januari 2023 vanaf 13u00 (voor Zang 1, 2 en 4 tellen deze punten voor 20% mee bij de eindbeoordeling in juni).

Programma: tussen 3 en 5 minuten Examenrepertoire wordt gekozen in samenspraak met de docent.

- De vaardigheidstoets wordt afgelegd tijdens de daartoe voorziene examenperiode (juni) voor een interne jury:

1 juni: Witte zaal examen B1, B2 (en gesplitste jaren)

7 juni: Blauwe zaal: examen B3 (en PG)

14 juni: Blauwe Zaal: examen M2

15 juni: Blauwe Zaal: examen M2

21 juni: Witte Zaal: examen M1

Evaluatienormen:

De student behaalt de eindcompetenties, toont aan dat hij/zij zijn stem beheerst en dat hij/zij met inzicht, stijlkenis en artistieke uitstraling een partituur kan vertolken.

Pianist:

Een student uit de afstudeerrichting Instrument/zang (Muziek Klassiek – bachelor of master) doet voor het begeleiden van zijn/haar praktijkexamen hoofdvak instrument/zang beroep op een pianist van KCA voor piano- of klavecimbelbegeleiding. Daarbij geldt dat hij/zij in de eerste examenperiode de partituren ten laatste twee maanden voor de openbare proef bezorgt aan de pianist. Voor de tweede examenperiode geldt 15 juli als ultieme deadline.

Indien de partituren te laat worden ingeleverd bij de pianist kan deze weigeren om het examen te begeleiden en kan de student géén examen afleggen in de desbetreffende examenperiode.

1.1 Zang 1

Jaarexamen, interne jury

voor 100% van de punten, 15 minuten met een gemengd recitalprogramma

Specificatie mbt het examenrepertoire: De student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperiodes en in verschillende talen.

Deeltijds:

deel 1 van 2: 50% van het programma

deel 2 van 2: 50% van het programma

1.2 Zang 2

Jaarexamen, interne jury

voor 100% van de punten, 20 minuten met een gemengd recitalprogramma

Specificatie mbt het examenrepertoire: De student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperioden en in verschillende talen.

Deeltijds:

deel 1 van 2: 50% van het programma

deel 2 van 2: 50% van het programma

1.3 Zang 3

Vaardigheidsproef, interne + externe jury

voor 100% van de punten, 1 openbare proef van minimum 30 minuten met een gemengd recitalprogramma.

Specificatie mbt het examenrepertoire: De student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperioden en in verschillende talen.

Deeltijds:

deel 1 van 2: 50% van het programma

deel 2 van 2: 100% van het programma waarbij "deel 1 van 2" hernomen mag worden

1.4 Zang 4 (M1) en Educatieve master Zang M1

Jaarexamen, interne jury

Muziekeducatie & Podium:

Vaardigheidstoets, 100% van de punten, bestaande uit een jaarexamen van 30 minuten met een gemengd recitalprogramma.

Specificatie mbt het examenrepertoire: De student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperioden en in verschillende talen.

Deeltijds:

deel 1 van 2: 50% van het programma

deel 2 van 2: 50% van het programma

1.5 Zang 5 (M2) en Educatieve master Zang M2

Jaarexamen, interne + externe jury

Vaardigheidstoets, 100% van de punten, bestaande uit 1 openbare proef van 45 minuten met een gemengd recitalprogramma.

Specificatie mbt het examenrepertoire: de student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperioden en in verschillende talen.

Minimum 15 minuten van het programma betreft "Ensemble Zangers": muziek die voor vocaal ensemble en/of voor zang met instrumentenbegeleiding geschreven is. Deze muziek kan meetellen als kamermuziek voor de medespelers.

Het programma moet aan de vakgroepvoorzitter per mail worden doorgestuurd **ten laatste op 15 oktober 2022**, zowel voor de proef in 1ste zitting als voor de proef in 2de zitting!!

Toegelaten als "Ensemble Zangers"

- meerdere zangers (minimaal 3 zangers)

- zang in combinatie met instrument, waarbij minimaal 3 personen betrokken zijn:

- 1 zanger + 1 begeleidingsinstrument + 1 melodie instrument (vb basso continuo ; klavecimbel. orgel + cello)
- 1 zanger met 2 melodie-instrumenten
- 1 zanger met 3 of meer instrumentisten
- 2 of meer zangers met 2 of meer instrumentisten

Niet toegelaten als "Ensemble Zangers"

- een trio van 2 zangers met piano

Als je twijfelt of een bepaalde bezetting toegelaten is, raadpleeg dan de vakgroepvoorzitter.

1.6 Masterproef Zang (M2) en Masterproef Educatieve Master Zang (M2)

Openbare proef met interne + externe jury

Afstudeeropdracht, 100% van de punten, bestaande uit - 1 openbare masterproef van 45 minuten met een gemengd recitalprogramma

Specificatie mbt het examenrepertoire: de student kiest het programma in samenspraak met de hoofddocent. Het programma bevat werken uit diverse stijlperiodes. Een derde van het programma betreft muziek die voor vocaal ensemble en/of voor zang met instrumentenbegeleiding geschreven is. De student presenteert het programma uit het geheugen, behalve het aandeel vocaal ensemble en/of zang met instrumentenbegeleiding. (eventueel ook oratorium repertoire in samenspraak met de docent). Als onderdeel van hun masterproef moeten studenten Zang een gedeelte Kamermuziek presenteren. Studenten Kamermuziek kunnen dit officieel mee opnemen voor de cursus Kamermuziek mits het repertoire ook gepresenteerd wordt tijdens één van de voorziene kamermuziekexamens.

Studenten die interesse hebben, mogen zich melden via kamermuziek.kca@ap.be.

Indien je reeds een groep hebt: registreren voor 1 oktober 2022

Meeting met studenten kamermuziek: 8 oktober 2022

Definitieve toewijzing en bekendmaking groepen en docenten: eind oktober

1.7 Creatief Eindproject (9 studiepunten, M2)

openbare proef met interne en/of externe jury

Het programma van de assessmentproef, 100% van de punten, bestaat uit onderstaande deelproeven:

- 1 De realisatie van een creatief project met 40 minuten programma waarbij de student optreedt als musicus en (co-)concertorganisator. De student kan hiervoor samenwerken met medestudenten en/of externe kunstenaars. Het programma van het Creatief Eindproject bevat max 1/3 werken die datzelfde academiejaar in de examens zang of in examens liedklas/oratorium/opera gepresenteerd worden.
- 2 Oplevering van een individueel portfoliodossier voor het uitgevoerde Creatief Eindproject, conform de specificaties van de verantwoordelijke docent van het opleidingsonderdeel. Zie info in het vademecum *Creatief project*.

1.8 Masterproef Creatief Eindproject (24 studiepunten, M2)

openbare proef met interne + externe jury

In combinatie met Zang 5 (M2)

Meer info hierover in het Vademecum *Creatief project*.

1.9 PG Concertzang

openbare proef met interne + externe jury

Vaardigheidsproef, 100% van de punten, bestaande uit 1 openbare proef van 60 minuten met een gemengd recitalprogramma. De invulling van het examenrepertoire gebeurt in overleg met de hoofdvakdocent volgens de studiekeuze (lied en/of oratorium en/of opera).

1.10 Opgave van het examenprogramma

Examenprogramma's voor openbare proeven

Studenten stellen tijdig hun examenprogramma's op en bezorgen de partituren 2 maanden voor het examen aan de pianist. De student **kan** voor de openbare proef deels het repertoire van Oratorium, Barok, Lied, Opera of producties van de vocale afdeling aanwenden.

De zangdocent draagt de vocale eindverantwoordelijkheid voor de student en heeft ook de verantwoordelijkheid voor het opstellen van het examenprogramma van de betrokken student.

De programma's van de openbare proeven worden door de student ingevoerd volgens de specificaties die het secretariaat opgeeft en dit ten laatste **4 weken vóór het examen en worden ook aan de vakgroepvoorzitter doorgegeven mét exacte tijdsduur per werk** in een "word document, dit ter controle en voor de opbouw van het programma op volgende manier:

Voornaam, achternaam componist – titel (eventueel werk en of opusnummer) - tijdsduur

Vb. Franz Schubert – Sanctus (messe pro defunctis) - 3'00.

De student zorgt voor 1 digitaal exemplaar van elke **partituur** van het examenprogramma, ter inzage voor de jury tijdens het examen.

Examenprogramma's voor jaarexamens

Studenten Zang 1, 2 en 4 sturen hun examenprogramma ten laatste 2 weken voor het examen per mail aan de vakgroepvoorzitter. De werken worden opgegeven in de juiste volgorde van presentatie en zijn voorzien van de exacte tijdsduur per werk.

De studenten bezorgen de partituren van deze werken voor de paasvakantie aan de pianist.

Data en programma's voor Creatief Eindproject (9 studiepunten)

De data voor de eindrecitals worden in overleg met vakgroepvoorzitter, Studienleider en docent bepaald, de student bevestigt de definitieve datum, locatie en aanvangsuur per e-mail aan alle betrokkenen en juryleden.

Meer info hierover in het Vademecum *Creatief project*.

2 Taalcoaching 1, 2, 3, 4, 5

De zangstudenten moeten 5 jaar taalcoaching Italiaans, Duits en Frans volgen. Om de 2 jaar wordt taalcoaching Engels ingericht (is het geval in 2023-2024, niet dit academiejaar) - niet voor taalcoaching 1 (enkel Duits en Italiaans)

Quotatie: elke taal telt voor 1/3de - de student moet slagen voor elke taal om te slagen voor het volledige opleidingsonderdeel Taalcoaching. Voor taalcoaching 1: elke taal telt voor 50%).

De dagen en uren van elke taal gedurende het ganse jaar wordt door elke docent vastgelegd nadat de diverse groepen zijn gevormd.

Italiaans: Sabrina Avantario
30/9, 14/10, 11/11, 18/11, 25/11, 2/12, 9/12, 16/12

Duits: Kai-Rouven Seeger
Voorlopige data: 27/9, 11/10, 18/10, 25/10, 15/11, 22/11, 29/11

Frans: ntb
Data: ntb

Docenten 2022 - 2023
Docent Duits: Kai-Rouven Seeger
Docent Italiaans: Sabrina Avantario
Docent Frans: Anne Cambier

Evaluatie: 50% permanente evaluatie, 25% IPA, 25% praktische proef.

3 Repertoriumklassen

3.1 Presentatie & scenische improvisatie (Ba 1)

Docent: Guy Joosten

Inhoud van Presentatie:

- Aan de hand van audiovisueel materiaal, het bezoek van musea, voorstellingen (theater, opera, film) in individueel of klassikaal verband, wordt er een discussieforum opgezet om de opgedane indrukken uit te wisselen.
- Er wordt gewerkt aan een methodiek om de communicatie over deze onderwerpen te verfijnen.
- De student leert hoe hij zijn mening duidelijk en inhoudelijk gefundeerd kan brengen en hoe hij deze vormelijk moet presenteren.
- Bijzondere aandacht krijgt de analyse van operaproducties waarbij de student in de juiste vakterminologie zijn mening moet leren uitdrukken (schriftelijk en mondeling).

Inhoud van Scenische improvisatie:

- Oefeningen ter bevordering van een soepel en lenig lichaam.
- Ademhalingsoefeningen.
- Oefeningen in de ruimte (alleen of in groepsverband) gebruik makend van muziek.
- Uitvoeren van opdrachten die de student in staat stellen fantasie en inlevingsvermogen te exploreren.
- Improvisatieoefeningen. A.d.h.v. eenvoudige teksten werken aan de improvisatie en de dictie.
- Algemene voorbereiding op latere spellessen.

Lessen: maandag 10u00 – 11u30

Lesdagen: 3.10, 17.10, 24.10, 7.11, 21.11, 28.11, 5.12, 12.12, 19.12, 9.01, 30.01, 6.02, 17.04

Nieuw: workshop inleiding tot acteren, spel, special awareness, body awareness, ...(met zang 2 en 3) olv Elien Hanselaer:

Data:

- 10 oktober: 13u45 – 16u45 (zwarte zaal)
- 11 oktober: 18u00 – 21u00 (lokaal 57)
- 12 oktober: 18u00 – 21u00 (lokaal 57)
- 13 oktober: 14u00 – 17u00 (lokaal 57)
- 14 oktober: 12u00 – 15u00 (lokaal 57)

3.2 Geschiedenis van de Vocale Muziek

Verplicht voor studenten Zang 3 – Module 5 van muziekgeschiedenis.

Sabrina Avantario (opera en oratorium) & Aäron Wajnberg (lied)

Eerste en 2de semester

Opera en oratorium: 1ste semester: woensdag 16u00 – 18u00: 28.9, 5.10, 12.10, 9.11, 16.11, 23.11, 30.11, 7.12, 14.12, 21.12 (examen 18.01)

Lied: 2de semester woensdag 18u00 – 20u00: 1.3, 19.04, 26.04, 3.05, 10.05 (examen ntb)

In deze cursus wordt de geschiedenis van Lied, oratorium en opera onderzocht en besproken vanuit het oogpunt van de zanger. De cursus omvat: 10 lessen van 2 uur (oratorium en opera), 5 lessen van 2 uur (lied). De cursus is ook toegankelijk voor niet-zangers en kan geheel vrijblijvend worden gevolgd door zangstudenten van andere niveaus. Leerdoelen: De student kent de sleutelmomenten uit de geschiedenis van zang, oratorium en opera bekeken en belicht vanuit het oogpunt van de zanger. De student kan een liedpartituur analyseren en in zijn historische context plaatsen. De student neemt deel aan een klassikale discussie en reflectie na het beluisteren van opera-/oratoriumfragmenten.

Evaluatie:

- 20% permanente evaluatie
- 30% gelogen (examen mondeling en/of schriftelijk)
- 50% opera en oratorium (examen mondeling en/of schriftelijk)

3.3 Liedstudio: Lied 1 en lied 2 (Ma 1 en Ma)

Docent: Aäron Wajnberg

Binnen de Liedstudio komt een intensieve studie van het Lieder-repertoire aan bod.

De lessen worden gegeven op wekelijkse basis (woensdag in lokaal 154).

Studenten worden verzocht een duo-partner te vinden. Het is niet mogelijk de lessen op individuele basis te volgen.

Punten worden gegeven op aanwezigheid, voorbereiding en attitude doorheen het volledige academiejaar, alsook op basis van de geleverde prestaties tijdens de verschillende toonmomenten. Het repertoire dient gekozen te worden in overleg met de respectievelijke zangdocent.

Tijdens het eerste semester ligt de focus op Duitse Lieder, voor het tweede semester op Franse Mélodies.

Masterclasses:

- Joseph Middleton 30 maart (Frans repertoire)
- Mogelijke extra masterclasses zullen op een later moment worden gecommuniceerd.

3.4 Spel en Scenische improvisatie 1 en 2 (Ba 2 en Ba 3)

Opera 1 en 2 (Ma 1 en Ma 2)

Docent: Guy Joosten

Inhoud:

- Zang 2: spel oefeningen; theatertekst en recitatieven + operascènes.
- Zang 3: rollenstudie en recitatieven + operascènes.
- Zang 4 + Zang 5: opgelegd repertoire + vrije repertoirekeuze.

1ste semester

Lessen op maandag

11u30 – 13u30: B2 en B3

14u00 – 16u00: Masters

Lesdagen: 3.10, 17.10, 24.10, 7.11, 21.11, 28.11, 5.12, 12.12, 19.12

Nieuw:

- Workshop 1 inleiding tot acteren, spel, special awareness, body awareness, ... (verplicht voor B1, B2 en B3) olv Elien Hanselaer:

Data:

- 10 oktober: 13u45 – 16u45 (zwarte zaal)
- 11 oktober: 18u00 – 21u00 (lokaal 57)
- 12 oktober: 18u00 – 21u00 (lokaal 57)
- 13 oktober: 14u00 – 17u00 (lokaal 57)
- 14 oktober: 12u00 – 15u00 (lokaal 57)

- Workshop 2 acteren met Roberta Faroldi (verplicht voor M1 en 2)

Data:

- 31 januari
- 2 +3+4+5 februari OPGELET 4+5 zijn weekenddagen
- Uren nog te bepalen

2de semester

Workshops:

- maandag 12u00 – 16u00 / dinsdag (of woensdag) 10u00 – 13u00 en 13u30 – 16u00
- 09.01 en 10.01: workshop 1 Auditie workshop (masterstudenten)
- 30.01 en woensdag 01.02: workshop 2 - ntb
- 06.02 en 07.02: workshop 3 met Stijn Saveniers
- 17.04 en 18.04: workshop 4 met Stijn Saveniers

Inhoudelijke voorstellen – wordt nog uitgewerkt.

- Operetterepertoire (aria's en kleine ensembles)
- Scènes uit La Bohème (Puccini en Leoncavallo)
- Duits repertoire 20ste eeuw (aria's en kleine ensembles)

3.5 Oratorium 1 en 2

Docent: Ewald Demeyere

Lesmoment: Vrijdag, 13u00-16u00 (onder voorbehoud), klas 138

Inhoud:

Project 1: Domenico Cimarosa, *Sacra Dies* (1770) en *Messa a 4.° Voci con piu Istromenti* (1768)

Domenico Cimarosa (1749–1801), die één van de belangrijkste componisten van zijn generatie zou worden, studeerde aan het Conservatorio di Santa Maria di Loreto, één van de drie internationaal gerenommeerde Napolitaanse conservatoria, waar zijn leraars onder andere primo maestro Pietro Antonio Gallo (?1695-1700–1777) en secondo maestro Fedele Fenaroli (1730–1818) waren. Hij werd toegelaten tot dit instituut toen hij tien of elf jaar was en studeerde er gedurende tien of elf jaar. Cimarosa werd eerst getraind in solfeggio, partimento en contrapunt, alvorens hij een veeleisende en op de praktijkgerichte vorming tot componist kreeg —we weten dat de composities die de studenten schreven ook uitgevoerd werden. Bijzonder is dat van Cimarosa de meeste studentencomposities overgeleverd zijn, minimum tien, die nagenoeg allemaal zettingen van liturgische teksten zijn.¹ Dit project wijdt zich aan twee van die composities voor solisten, koor en orkest die sinds de tijd van Cimarosa vermoedelijk niet meer uitgevoerd zijn: het motet *Sacra Dies* uit 1770 en de *Messa a 4.° Voci con piu Istromenti* uit 1768.

Voor dit project wordt een samenwerking aangegaan met het IMEP van Namen, dat voorziet in de studenten historisch instrument.

Pitch: 415Hz

Vorbereitung zangers: cf. supra

Repetities tutti: @IMEP (concertzaal), maandag t.e.m. woensdag 28-30 november, telkens 10u30-13u30 en 14h30-17u30 (detailplanning volgt eind september)

Concert 1: @IMEP (concertzaal), donderdag 1 december, 19u30 (raccord: 17u)

Concert 2: @KCA (witte zaal), vrijdag 2 december, 19u30 (raccord: 17u)

Project 2: Het ijzeren repertoire

Tijdens dit project wordt de studenten de kans geboden om uittreksels uit het liturgische ijzeren repertoire uit de achttiende eeuw (J.S. Bach, G.F. Haendel, J. Haydn, W.A. Mozart, G.B. Pergolesi, G.P. Telemann, A. Vivaldi, etc.) historisch geïnformeerd in te studeren en uit te voeren. De begeleiding gebeurt enkel met klavecimbel, behalve, in het geval van een kleine bezetting, wanneer de zangstudent zelf een instrumentaal ensemble organiseert.

Pitch: 415 of 440Hz

Concert: vrijdag 31 maart 2023 om 14u (onder voorbehoud)

Na de paasvakantie zijn de lessen vrij in te vullen door de studenten zelf.

Evaluatie:

Uitvoeringen (40% van de punten): een student(e) is geslaagd als hij of zij de te behandelen werken op overtuigende wijze kan uitvoeren;

Permanente evaluatie voor 60% van de punten.

3.6 Barokklas

Docent: Korneel Bernolet

In de Barokklas zang wordt West-Europese vocale muziek tussen grofweg 1600 en 1750 onder de loep genomen, gaande van operascènes tot liederen, madrigalen, recitar cantando etc. -- voornamelijk niet-religieus werk. Er wordt gewerkt met de grootst mogelijke aandacht voor expressie in tekstbenadering en retorisch affect, met context vanuit historische uitvoeringspraktijken. Het repertoire wordt jaar per jaar samengesteld, afhankelijk van het aantal ingeschreven studenten en hun stemtypes en eventuele ervaring.

De instrumentale begeleiding wordt voorzien door studenten klavecimbel en, waar mogelijk en nodig, aangevuld met instrumentisten die hiervoor punten binnen Musiceerpraktijk kunnen behalen.

De cursus wordt opgevat als laboratorium, waar de zangstudenten worden geconfronteerd met wellicht 'andere' manieren van zingen, zowel expressief als technisch, en vormt zo een rijke en essentiële aanvulling in hun opleiding. Daarom wordt deze cursus prioritair ingericht voor Masterstudenten en gevorderde Bachelors, met dit jaar een maximum van 4 studenten.

Lessen gaan onder voorbehoud wekelijks door op dinsdagen 13u-14u in lokaal 138.

Evaluatie gebeurt op basis van permanente evaluatie (75%) en de prestatie op de toonmomenten (25%) waarop een jury wordt uitgenodigd.

3.7 Coaching repertoire 1, 2, 3

Docenten: Andrew Wise, Sabrina Avantario, Aäron Wajnberg (lied), Pedro Beriso.

Verplicht opleidingsonderdeel in Zang 3, 4 en 5 podium.

Repertoire: rollen uit opera's en oratoria worden ingestudeerd, waarbij men vooral let op de interpretatie en uitspraak. De cursus kan ook een aanvulling bieden op andere specifieke lessen (bv projecten).

De student moet zijn repertoire minstens 48 uur voor de coaching communiceren met de desbetreffende docent. Anders kan de coaching geweigerd worden.

Voor deze lessen schrijven studenten Zang 3, 4 en 5 zich in via digitap.

Evaluatie is 100% gebaseerd op dagelijks werk, persoonlijke evolutie en behandelde repertoire.

3.8 Pianisten per studio

Anne Cambier – Andrew Wise

Gary Jankowski – Tom Hermans

Susanne Schimmack – Aäron Wajnberg

Sabrina Avantario – Tom Hermans

Operaklas – Mario Maignal (voorbereiding in "coaching repertoire")

4 Koorwerking

Is een onderdeel van het opleidingsonderdeel Musiceerpraktijk 1 t.e.m. 4. Studenten Zang 5 en PG kunnen in het kader van Musiceerpraktijk deelnemen aan kamerkoor in het 1ste semester. 2de semester: zie vocale projecten.

Kamerkoor

Docent: Luc Anthonis

Zie vademecum musiceerpraktijk

Wekelijkse praktijkles op vastgestelde data waarbij de studenten van de vocale afdeling op hoog niveau in groep musiceren. Andere studenten kunnen participeren mits ze slagen voor een auditie. Het kamerkoor bestudeert koorliteratuur uit verschillende stijlperiodes.

Repetities: Donderdag 18u00 - 20u00

Data: 29.9, 13.10, 20.10, 27.10, 10.11, 17.11, 24.11, 1.12, 8.12, 15.12

Concert: 16.12 (Blauwe zaal)

Evaluatie: 50% permanente evaluatie, 50% kennis van de eigen partij en interactie met andere koorleden.

5 Vocaal ensemble en vocale projecten

5.1 Vocaal ensemble

Repertorium voor “kamermuziek (Examen Zang 5)” dat in andere klassen, zoals taalcoaching, barok- en oratorium, projecten, ... kunnen gebruikt worden voor het zangexamen.

In overleg met de verantwoordelijke kamermuziek worden de ensembles bijeengebracht en per werk wordt de juiste coaching voorzien.

5.2 Musiceerpraktijk M2

15 oktober ten laatste geven de studenten Zang 5 of de studenten die musiceerpraktijk 5 hebben opgenomen door aan de vakgroepvoorzitter aan welke projecten zij deelnemen in het kader van deze cursus (operaproject, ensemble XXI, ...).

5.3 Vocale projecten

Is een onderdeel van het opleidingsonderdeel Musiceerpraktijk 1 t.e.m. 5

- **La Périchole (Jacques Offenbach)**

Regisseurs: Timeau de Keyser, Simon De Winne, Hans Mortelmans

Dirigent: Stijn Saveniers

Auditie: 6 oktober vanaf 17u00. Programma: deel uit Franse of Duitse operette en 1 Frans lied in de geest van La Périchole + Franse tekst die zal doorgegeven worden bij het begin van het academiejaar.

Periode: januari – april 2023

Muzikale repetities 8, 9 27, 28 februari 2023

Vanaf 1 maart 2023 doorlopend regiorepetities tot uitvoeringen voorzien eind maart tot 2 april (ntb)

Deelname aan de productie heeft voorrang op alle andere vakken.

- **Muziekgeschiedenismodule (Stijn Saveniers) “Operette”.**

Zie vademecum algemene culturele vorming-muziekgeschiedenis

- **Ensemble XXI en compositieklas**

Samenwerking tussen zangstudenten en studenten compositie aan een compositie van 2 à 3 minuten. De instrumentale bezetting beperkt zich tot 1 of 2 instrumenten, muzikanten uit het Ensemble XXI. Verantwoordelijke vocale afdeling: Luc Anthonis

5.4 Vocologie laboratorium

Docent: Sabrina Avantario

Wanneer: 19/10, 26/10 van 17-20u (groep sessies van 1 uur voor lichamelijke oefeningen, max 8/9 deelnemers/uur), 7/11, 21/11, 5/12, 19/12, 30/1, 6/2, 13/2, 6/3, 17/4 (individuele sessies van 30' op aanvraag) uren ntb

Wie: elke zangstudent mag meedoen. Het is een laboratorium in dienst van het zangdepartement.

Individuele momenten van 30' via Digitap boeken

Er worden de basis oefeningen gegeven voor de opwarming van het lichaam en de lichaamsdelen die betrokken bij de stemproductie zijn (tong, lippen, kaak, nek, gezicht, core) en ademhalingsoefeningen.

Kennis en gebruik oa. van SOVTE (Semi Occluded Vocal Tract Exercises) opwarmingsoefeningen.

Op aanvraag van de zangpedagogen worden fonetogram's en andere instrumentale stem analyses uitgeoefend, maar ook individuele oefeningen gevonden om specifieke problemen aan te pakken.

6 Masterclasses/Workshops/lecture recitals

Is een onderdeel van het opleidingsonderdeel Musiceerpraktijk 1 t.e.m. 5

Procedures: Zie Vademecum Musiceerpraktijk

De feedback van elke masterclass van de vocale afdeling wordt binnengebracht bij de vakgroepvoorzitter ten laatste 2 weken nadat een masterclass heeft plaatsgevonden. Een document zal te vinden zijn op digitap pagina van de vocale afdeling. Enkel dit document wordt gebruikt.

Aanwezigheid en feedback telt mee voor musiceerpraktijk.

Het concert van het Symfonieorkest olv Sasha Gordon is inderdaad op woensdag 14/12.

Het programma is Schubert, Hummel en...Mahler, Symfonier nr. 4.

Dit is een volledig orkest, geen reductie.

Auditie zal georganiseerd worden!

6.1 Masterclass Danai Bletsa

Dinsdag 11 oktober 2022.

10h - 13h: Lecture and Workshop for composers and singers

14h - 17h: individual meetings - composers

20h: Concert (Zwarte Zaal)

6.2 Masterclass Lied Joseph Middleton

Donderdag 30 maart 2023

Plaats ntb

6.3 Concert met Frank Agsteribbe

3 years after the crazy performance of John Cage's HPSCHD at the Royal Academy in Antwerp, we prepare a new adventurous project with students of both the conservatoire and the academy.

On October 27, we will do a performance with live drawing/projection (as in the video of the HPSCHD performance: <https://www.facebook.com/articulateresearchdays/videos/712381612603795>), this time with vocal works by John Cage in combination with early 17th century Italian repertoire.

The program will be made of the famous Aria by Cage, together with some of the "solo's for voice" including Aria 2 and Aria 2B.

In combination with this, we need aria's by Monteverdi, Frescobaldi, Barbara Strozzi, etc. (+ harpsichord).

6.4 Concert met het symfonisch orkest

Het concert van het Symfonieorkest olv Sasha Gordon is inderdaad op woensdag 14/12.

Het programma is Schubert, Hummel en...Mahler, Symfonier nr. 4.

Dit is een volledig orkest, geen reductie.

Auditie zal georganiseerd worden!

7 Piano voor Zangers

Docent: Joost Van Kerkhoven

Opleidingsonderdeel voor studenten zang 1, 2 en 3

Lesdag: ntb

De lessen worden groepsgericht gegeven. Deze groepen worden ingedeeld op basis van pianistische voorkennis. Een niveau-test bij het begin van het jaar zal bepalen in welke groep de student wordt geplaatst.

Het doel is om de zangers vaardigheden bij te brengen die nodig zijn om zichzelf als toekomstige leerlingen te kunnen assisteren aan de piano. Daartoe ligt de nadruk op het spelen met inzicht, eerder dan op het ontwikkelen van solistische virtuositeit.

Doelstellingen:

- het kwalitatief kunnen begeleiden van een acapella stem;
- het kunnen reduceren van een complexe liedbegeleiding;
- het kunnen weergeven aan de piano van complementaire stemmen binnen een polyfoon geheel
- het verwerven van verschillende historische begeleidingstechnieken zoals partimento
- het kunnen uitvoeren van een eenvoudig solo-werkje voor piano

Er zijn 2 evaluatie-momenten per jaar: een video-opname in januari en een live performance examen in juni.

8 Muziekschriftuur-Analyse

Docent: Stephan Weytjens

Lessen:

- Niveau 1: dinsdag 14u00-15u00
- Niveau 2: vrijdag 11u00-12u00

Studenten zang volgen een geïntegreerd opleidingsonderdeel waarbij Analyse en Muziekschriftuur samen aangeboden worden. De studenten analyseren repertoire uit de hele muziekgeschiedenis, maar steeds toegespitst op vocale muziek (lied, madrigaal, cantate, oratorium en opera).

Studenten zang die de leerstof van Analyse/muziekschriftuur nevenvak 1 beheersen kunnen na overleg met en goedkeuring door de vakgroepvoorzitter zang en de betrokken docent aan het begin van het schooljaar omschakelen naar Analyse/muziekschriftuur nevenvak 2, of naar Analyse nevenvak 1 gecombineerd met Muziekschriftuur nevenvak 1.

Handleiding

- SENDEN, Yves, Elementa (Nederlandse en Engelstalige versie online verkrijgbaar)
- Cursus
- Schrijfwijzer

Niveau I:

- Kennismaking met algemene basisbegrippen van de muziektheorie, zoals muzikale parameters, standaardvormen en genres.
- Kennismaking met de principes van vormanalyse, harmonische analyse en retorische analyse.
- Analyse van eenvoudige partituurvoorbeelden uit barok, classicisme en (vroeg)romantiek.
- Beknopte schriftuuroefeningen op basis van drieklanken in alle omkeringen, met modulaties en eenvoudige tussen- en dubbeldominanten.

Examenopdrachten

- Semestriële deelproef op basis van de geziene leerstof
- Jaarexamen muziekanalyse (juni):
 - Schriftelijke deelproef: analyse van één of meer door de docent gekozen vocale composities, gekoppeld aan een situering ervan volgens de in het vak Research aangereikte onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
 - Mondeling examen met doelgerichte vragen over de analysepaper, beoordeling door een beperkte examenjury

Niveau II:

- Verdieping van de geziene leerstof uit Niveau I
- Analyse van partituurvoorbeelden, geselecteerd uit alle periodes van de muziekgeschiedenis
- Beknopte schriftuuroefeningen op basis van drieklanken en vierklanken in omkeringen, met modulaties, tussen- en dubbeldominanten en versieringsnoten.

Examenopdrachten

- Semestriële deelproef op basis van de geziene leerstof
- Jaarexamen muziekanalyse (juni):
 - Schriftelijke deelproef: analyse van één of meer door de docent gekozen vocale composities, gekoppeld aan een situering ervan volgens de in het vak Research aangereikte onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
 - Mondeling examen met doelgerichte vragen over de analysepaper, beoordeling door een beperkte examenjury

Evaluatievorm:

De beoordeling gebeurt aan de hand van een aandeel permanente evaluatie (20% van de punten), een semestriële casustoets (40% van de punten) en een casustoets op het einde van het academiejaar (40% van de punten)

Evaluatienorm:

De student dient 50% van de punten te behalen per deelproef en een quotering van min. 10/20 op het totale opleidingsonderdeel.

Permanente Evaluatie

Wordt gequoteerd aan de hand van de opdrachten, inzet en evolutie van de student tijdens de cursus.

Casustoets

Cfr. supra bij Examenopdracht.

Jury: Beoordeling door een beperkte interne examenjury

9 Muziek en literatuur

Docenten: Koen Bollen, Frank Agsteribbe, Aäron Wajnberg, Andrew Wise

Doelstelling is de student vertrouwd te maken met de analyse van teksten die in muzikale composities gebruikt worden zodat hij/zij zelf beargumenteerd een tekst kan analyseren en interpreteren met het oog op de voordracht. Er wordt getracht na te gaan op welke wijze muziek en literatuur correleren. Hierbij wordt vooral aandacht besteed aan het Lied en de Opera. Teksten worden in een algemeen cultuurhistorisch kader geplaatst en gezamenlijk geanalyseerd. Voor de poëtische teksten worden sleutels aangereikt voor de vertaling, analyse en interpretatie. Bij operalibretti worden de verschuivingen nagegaan met de literaire bron; de tekst wordt dramaturgisch geanalyseerd; geïnterpreteerd met het oog op inscenering.

Lesdagen:

Frank Agsteribbe

- 17 oktober (16u00 – 17u30)
- 6 december (9u30 – 11u00)

Koen Bollen

- 28 november (16u00 – 17u30)
- 5 december (16u00 – 17u30)
- 12 december (16u00 – 17u30)
- 19 december (16u00 – 17u30)
- 17 april (16u00 – 17u30)

Aäron Wajnberg

- 7 december (18u00 – 19h30)

Andrew Wise

- 14 november (16u00-17u30)
- 21 november (16u00-17u30)

10 Hedendaagse Zangpraktijk

Docent: Els Mondelaers

De cursus Hedendaagse zangpraktijk initieert de student actief in alle facetten van de zangstem zoals die aangewend wordt in hedendaagse voorstellingen van vernieuwende muziektheatergezelschappen, hedendaagse muzikensembles, dansgezelschappen, toneelgezelschappen

Naast hedendaagse partituren, grafische en met muzieknotatie, komen ook improvisatie en de discussie met de componist aan bod. De docent gaat in dialoog met de studenten op zoek naar de persoonlijke kwaliteiten waarmee ze zich kunnen onderscheiden bij de makers van hedendaagse voorstellingen.

Dit keuze opleidingsonderdeel staat open voor max. 8 zangstudenten vanaf niveau B3.

Lesdagen: 28.10, 25.11, 27.04, 17.05 (telkens van 10u00 – 14u00)

Extra dit jaar: Lezing en workshop door Griekse Sopraan Danai Bletsas.

Dinsdag 11 oktober: lezing, workshop en concert rond hedendaagse, experimentele werken.

10u-13u: lezing en workshop (lokaal 147); 14u-17u: individuele ontmoeting; 20u concert. Dit in samenwerking met compositieklas.

Aanwezigheid is aanbevolen

11 De vocale afdeling

Docenten

Edwig Abrath
Luc Anthonis
Sabrina Avantario
Korneel Bernolet
Koen Bollen
Anne Cambier
Ewald De Meyere
Jan Dewilde
Gary Jankowski
Guy Joosten

Koen Kessels
Jeroen Malaise
Els Mondelaers
Susanne Schimmack
Kai-Rouven Seeger
Yves Senden
Magda Thielemans
Joost Van Kerkhoven
Helge Vos
Aäron Wajnberg
Stephan Weytjens
Andrew Wise

Algemene inlichtingen

Studentenadministratie

Productieleiding

Vakgroepvoorzitter vocale afdeling

Lid van de Artistieke directie

conservatorium@ap.be

studentenadministratie@ap.be

Bart Geysels

bart.geysels@ap.be

Luc Anthonis

luc.anthonis@ap.be

Koen Kessels

koen.kessels@ap.be